



De Bestuursadviescommissie Brandweer
Ter attentie van J. Berends
Kemperbergerweg 783
6816 RW Arnhem

Kemperbergerweg 783
6816 RW Arnhem
Postbus 7010
6801 HA Arnhem
Telefoon (026) 355 24 55
info@brandweernederland.nl
www.brandweernederland.nl

Datum	15 januari 2014	Telefoon	026-3552455
Onze referentie	U14-20140619	E-mail	i.luchtmeijer@brandweernederland.nl
Uw referentie		Onderwerp	strategische inhoudelijke agenda
Uw brief van			

Geachte heer Berends,

Zoals wij onlangs met u hebben besproken bieden wij u hieronder onze strategische inhoudelijke agenda aan. Deze agenda geeft de belangrijkste route aan waarop de Raad van Brandweercommandanten als collectief gaat acteren. Voorafgaand aan de opstelling van deze strategische inhoudelijke agenda hebben wij inbreng geleverd ten behoeve van de evaluatie van de wet.

Wij stellen u voor twee van de hieronder genoemde onderwerpen op te nemen in de agenda van de Veiligheidsregio's dan wel de voorwaartse agenda van de Minister. Wij geven u in overweging de thema's "opkomsttijden" en "borging risicobeheersing" daarin een plaats te geven.

Overigens willen wij graag de wens uitspreken dat het opstellen van de agenda's een iteratief proces zal zijn, waarbij iedere agenda een levend document is en in die zin kan inspelen op recente ontwikkelingen, voortschrijdend inzicht en veranderende vragen uit de samenleving.

1. Opkomsttijden

De opkomsttijden zijn voor de brandweezorg in de volle breedte van groot belang. Niet alleen voor de brandbestrijding is een snelle aanwezigheid van de brandweer noodzakelijk, maar ook bij andere incidenten zoals hulpverlening. Een fijnmazig netwerk van brandweerposten zorgt er bovendien voor dat de brandweer ook daadwerkelijk het maatschappelijk vangnet kan zijn waar de burger iedere dag op vertrouwt. Daarom is de Raad van Brandweercommandanten van mening dat afwijken van de tijdnormen uit het Besluit Veiligheidsregio's enkel zeer zorgvuldig gemotiveerd kan plaatsvinden. Daarnaast moeten de opkomsttijden in de goede context geplaatst worden.

Een situatie waarbij een brand zich soms tientallen minuten kan ontwikkelen alvorens deze gemeld wordt, kan namelijk niet meer worden gecompenseerd met strakke opkomsttijden. Daarom is het belangrijk dat brandweezorg integraal wordt benaderd: de burger speelt zelf een nadrukkelijke rol op het gebied van het voorkomen van brand, maar indien er toch brand uitbreekt moet er een goede repressieve organisatie nabij zijn. Oftewel: wij zetten in op preventie EN repressie.

Tegen deze achtergrond maken wij ons zorgen dat vanwege de economische recessie door bedrijven en instellingen minder geïnvesteerd wordt in brandveiligheidsvoorzieningen. Daarbij



wordt gesuggereerd dat het repressief optreden van de brandweer de oplossing is om niet of minder te investeren. Indien brandveiligheidsvoorzieningen te laag worden, is het niet mogelijk dit veiligheidshiaat op te lossen met - het sluitstuk – repressie.

Deze trend vraagt dus ook dat de brandweer zich blijft inzetten voor gedragsverandering in het kader van brandveilig leven om zo in de samenleving brandveilig gedrag te stimuleren, zoals de politie inzet op inbraakpreventie. De brandweer werkt hierin samen met een reeks van partners zoals de zorginstellingen. Zo gaan risicobeheersing en brandveilig leven hand in hand, regionaal en lokaal verbonden.

2. Borging risicobeheersing

Een wettelijke verankering van de mogelijkheid dat de brandweer nadrukkelijk aan de voorkant van de veiligheidsketen (proactie, preventie) een heldere en transparante rol kan vervullen. Hierbij dienen de proactie- en preventietaken wettelijk verankerd te worden om de regie op de veiligheidsketen te borgen en zo de veiligheidsketen te sluiten. We constateren twee belangrijke ontwikkelingen voor wat betreft nieuwe wetgeving: de introductie van de omgevingswet en de vorming van een wetsvoorstel dat private kwaliteitsborging in de bouw mogelijk maakt. Dit raakt de brandweer in de volle breedte (zie bijlage).

3. In verbinding met de (lokale) samenleving

De brandweer heeft een heldere identiteit en is daarmee naar de burger toe een sterk merk! Ook intern is de brandweer een sterk merk. Dat is ook noodzakelijk voor de binding van onze eigen mensen, waaronder in het bijzonder de vrijwilligers. Vrijwilligers zijn belangrijk voor het opereren van de brandweer nu en in de toekomst waarbij de lokale posten een belangrijke bouwsteen zijn. Posten die wij willen versterken met een multifunctionele functie dichtbij de lokale gemeenschappen.

4. Modernisering repressie

Op dit moment worden belangrijke vorderingen gemaakt met de modernisering van de repressie bij de brandweer. Behalve de experimenten met de voertuigbezetting wordt er gewerkt aan het grootschalig brandweer optreden, specialismen op maat, vernieuwing van het optreden bij ongevallen met gevaarlijke stoffen en het optreden bij waterongevallen en vernieuwing van de inzet tactiek en –techniek (kwadrantenmodel).

5. Landelijke samenwerking

De brandweer heeft sterk de behoefte omwille van efficiency en effectiviteit de landelijke samenwerking op een aantal gerichte onderwerpen te versterken zoals:

- Landelijke Meldkamer Organisatie
- Versterking brandweeronderwijs
- Grootschalig en specialistisch optreden
- (Brand)Veilig Leven
- Gezamenlijke inkoop
- Instituut Fysieke Veiligheid



6. Crisisbeheersing

Om eenvoud, eenheid en eenduidigheid te bereiken in de crisisbeheersing op landelijke en regionale schaal, is het enerzijds wenselijk een heldere scheiding aan te brengen tussen de organisatie van de Veiligheidsregio en de wettelijke bepalingen voor de verantwoordelijkheden en bevoegdheden in de koude en warme fase van de opschalingsstructuur. Daarbij zijn heldere verantwoordelijkheden en bevoegdheden (waaronder beheer) inclusief de bijbehorende middelen binnen de crisisorganisatie van groot belang, met speciale aandacht voor de informatievoorziening.

Deze inbreng is niet limitatief, maar geeft de belangrijkste punten voor de brandweer op dit moment weer. Wij hopen hiermee een positieve bijdrage als Brandweer Nederland te leveren en zijn gaarne bereid hierover met u in gesprek te gaan.

Mocht u vragen hebben dat horen wij dat graag.

Met vriendelijke groet,

De Raad van Brandweer Commandanten

Ing. S.J.M. Wevers MCDm
Voorzitter



Bijlage

Verdere uitleg punt 4 Borgen risicobeheersing

De Raad van Brandweercommandanten is groot voorstander van een adequate wettelijke borging van risicobeheersing. Een wettelijke verankering van betrokkenheid van de brandweer aan de voorkant van de veiligheidsketen (proactie, preventie) - bijvoorbeeld door een adviesrol - achten wij noodzakelijk voor een integrale benadering van brandveiligheid, het gesloten houden van de veiligheidsketen en een transparante afweging van belangen door het bevoegd gezag. Wij lichten dit nader toe.

Ontwikkelingen in het omgevingsrecht

Er vinden momenteel diverse ontwikkelingen in het omgevingsrecht plaats, die de brandweer / Veiligheidsregio raken. Het betreft de introductie van de Omgevingswet, de introductie van private kwaliteitsborging in de bouw en de inrichting van regionale uitvoeringsdiensten (RUD's en Brzo-RUD's).

Met name de nieuwe Omgevingswet en de private kwaliteitsborging dreigen een negatieve invloed op de brandveiligheid in Nederland te hebben.

Het nieuwe omgevingsrecht beoogt zorg te dragen voor een eenvoudiger en integrale afweging en besluitvorming rond het ontwerp van de fysieke leefomgeving, de inrichting en het gebruik ervan. De voorgenoemde stelselwijziging raakt vrijwel alle facetten van de brandweezorg en daarmee de bestuurlijke verantwoordelijkheid van de colleges van burgemeester en wethouders. Daarom gaat deze thematiek - naast de vaste Kamercommissies van Infrastructuur & Milieu en Wonen en Rijksdienst - ook uw vaste Kamercommissie aan.

Introductie Omgevingswet: De Omgevingswet betreft één nieuwe integrale wet waarmee het Kabinet besluitvorming over met name ruimtelijk relevante ontwikkelingen wil vergemakkelijken, en gaat o.a. over ruimte, bouwen, water, milieu en infrastructuur. De nieuwe wet heeft "een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en goede omgevingskwaliteit" als één van zijn hoofddoelstellingen. De Raad van Brandweercommandanten constateert echter dat veiligheid nauwelijks een plek heeft in de conceptversie van de nieuwe wet. Onze zorgen en aandacht in de media hieromtrent hebben geleid tot Kamervragen (Verhoeven, D66, okt. 2013). De Raad van Brandweercommandanten vindt de antwoorden van de Minister van IenM (in afstemming met de Minister voor Wonen en Rijksdienst en Veiligheid en Justitie) teleurstellend: ze geven blijk van onvoldoende besef dat de samenhang tussen de schakels van de veiligheidsketen - en dus het integrale karakter van de brandweezorg - van groot belang is. In de beantwoording wordt de brandweer namelijk enkel als een repressieve organisatie gezien; het lijkt alsof blussen beter is dan voorkomen. Wij zijn van mening dat veiligheid al in de initiatieffase van een ontwikkeling dient te worden beschouwd. Het vroegtijdig meewegen levert naast een betere kwaliteit van de leefomgeving ook tijdswinst en minder kosten voor een (project)ontwikkelaar of eigenaar op, omdat de ruimtelijke (en bestuurlijke) gevolgen van veiligheid tijdig gesignaleerd zijn en niet pas bij finale besluitvorming aan de orde komen.



Private kwaliteitsborging in de bouw: De introductie van private kwaliteitsborging betekent - kort samengevat - dat marktpartijen / adviesbureaus de technische Bouwbesluittoets gaan uitvoeren. De Minister voor Wonen en Rijksdienst werkt momenteel aan de introductie hiervan. Op zich is dit een goede ontwikkeling waarbij de verantwoordelijkheid bij de aanvrager of eigenaar wordt gelegd, maar wij vragen met klem aandacht voor het waarborgen van de betrokkenheid van de brandweer bij - in

ieder geval - risicovolle situaties. Immers, hoe kan het bestuur van een Veiligheidsregio haar wettelijke verantwoordelijkheid voor de brandweezorg nemen én de veiligheid van het brandweerpersoneel waarborgen (wettelijke taken o.g.v. de Wet Veiligheidsregio's) als er geen zicht is op de totale brandveiligheid in een gebouw? En ligt het voor de hand dat een marktpartij zich uitspreekt over de (on)mogelijkheden voor optreden door de brandweer bij brand in een gebouw?

Brandweer Nederland heeft september jl. de Minister voor Wonen en Rijksdienst geïnformeerd welke situaties de brandweer als 'risicovol' aanduidt. Wij zijn van mening dat betrokkenheid van de brandweer in deze specifieke situaties een wettelijke verankering behoeft.

Borging samenhang

De brandweer heeft op grond van de Wet Veiligheidsregio's de taak om brand te voorkomen, te beperken en te bestrijden. Daarbij kijkt de brandweer niet alleen naar het gebouw, maar ook naar het gebruik ervan en de risico's van eventuele gevaarlijke stoffen in de omgeving. Ook heeft de brandweer een taak bij het houden van toezicht op (de naleving van) brandveiligheidsvoorschriften. Onderdelen van het nieuwe stelsel omtrent het omgevingsrecht grijpen hier rechtstreeks op in. Daarom vragen wij uw nadrukkelijke aandacht voor het structureel wettelijk borgen van samenhang tussen brandweeradvisering en brandweeroptreden.

Preventie niet compenseren met repressie

De Raad van Brandweercommandanten constateert een tendens om vermindering van brandveiligheid ten gevolge van deregulering te compenseren met repressief brandweeroptreden. Deze ontwikkeling staat haaks op de eigen verantwoordelijkheid voor brandveiligheid, die burgers, bedrijven en instellingen zelf hebben. Bij een te laag niveau van brandveiligheidsvoorzieningen is het niet mogelijk dit veiligheidshiaat op te lossen met - het sluitstuk - repressie. Bovendien zal het mogelijk een steeds defensiever optreden van de brandweer in de hand werken.